Internasjonale standarder for Fontenehus

De internasjonale standardene for Fontenehus, er fattet av det verdensomspennende fellesskapet av Fontenehus gjennom konsensus. Disse standardene definerer Fontenehusenes måte å rehabilitere på. Prinsippene som uttrykkes i standardene er kjernen av Fontenehusenes suksess i å hjelpe mennesker med psykisk sykdom til å tilegne seg sosiale, økonomiske, utdanningsmessige og yrkesrettede mål.

Standardene fungerer også som et rettighetsdokument for medlemmer og som en etisk veiledning for medarbeidere, ledelse og styre. Standardene vektlegger at et Fontenehus er et sted som gir medlemmer respekt og muligheter.

Standardene danner grunnlaget for vurdering av Fontenehusets kvalitet gjennom Clubhouse International sin egen akkrediteringsprosess. Annet hvert år blir standardene revidert av det globale nettverket av Fontenehus og endret der det ansees som nødvendig. Prosessen blir koordinert av The Standards Review Commitee, som består av medlemmer og medarbeidere fra akkrediterte Fontenehus verden over.

MEDLEMSSKAP

1. Medlemskap er frivillig og uten tidsbegrensning.

2. Fontenehuset har kontroll over inntaket av nye medlemmer. Medlemskapet er åpent for alle som er eller har vært psykisk syk, med mindre personen utgjør en betydelig og aktuell trussel mot den generelle tryggheten på Fontenehuset.

3. Medlemmer velger selv hvordan de vil dra nytte av Fontenehuset og hvilke medarbeidere de vil jobbe med. Det finnes ingen avtaler, kontrakter, timeplaner eller regler i den hensikt i å tvinge medlemmer til deltakelse.

4. Fontenehuset fremmer et inkluderende og aksepterende miljø. Alle medlemmer har tilgang til alle Fontenehusets muligheter.

5. Medlemmer velger selv å være med i rapportering vedrørende deres deltagelse i Fontenehuset. All slik dokumentasjon skal godkjennes og signeres av både medlem og medarbeider.

6. Medlemmer har umiddelbar rett til å komme tilbake til Fontenehuset etter kortere eller lengre tids fravær, med mindre deres tilbakekomst utgjør en betydelig og aktuell trussel for fellesskapet.

7. Fontenehusene har et eget effektivt system for medlemskontakt, kalt «reach out», til medlemmer som ikke møter opp, som er i ferd med å isolere seg eller blir innlagt på sykehus.

Clubhouse International

FONTENEHUS NORGE

RELASJONER

8. Alle møter i Fontenehuset er åpne for både medlemmer og medarbeidere. Det er ingen formelle møter bare for medlemmer, eller bare for medarbeidere der driften av Fontenehuset eller medlemssaker blir diskutert.

9. Fontenehusets medarbeidere er mange nok til å engasjere medlemmene, men likevel for få til at deres ansvarsområder blir ivaretatt uten at medlemmer er involvert.

10. Medarbeidere har generalistroller. Alle medarbeidere deler på ansvaret for arbeids-, bolig-, kvelds-, helge- og høytidsprogram samt enhetsoppgaver. Medarbeidere deler ikke sin tid mellom Fontenehuset og annet betydelig arbeidsansvar som kommer i konflikt med den unike relasjonen mellom medlem og medarbeider.

11. Ansvaret for driften av Fontenehuset ligger hos medlemmer og medarbeidere, og i siste instans hos daglig leder. Sentralt i dette ansvaret ligger det at medlemmer og medarbeidere engasjerer seg i alle deler av driften.

LOKALER

12. Fontenehuset har sin egen identitet som innebærer et eget navn, postadresse, epost og telefonnummer.

13. Fontenehuset er lokalisert i egne lokaler. Det er atskilt fra alle former for psykiatriske behandlingstilbud eller institusjoner og kan ikke kombineres med annen virksomhet enn Fontenehusets. Fontenehuset er utformet slik at det passer til den arbeidsrettede dagen. Det skal samtidig være attraktivt, passende i størrelse og gi en opplevelse av respekt og verdighet.

14. Fontenehusets lokaler er tilgjengelig for både medlemmer og medarbeidere. Det er ingen områder kun for medlemmer eller kun for medarbeidere.

DEN ARBEIDSRETTEDE DAGEN

15. Den arbeidsrettede dagen engasjerer medlemmer og medarbeidere sammen, side om side, i driften av Fontenehuset. Fontenehuset fokuserer på ressurser, evner og ferdigheter. Derfor er den arbeidsrettede dagen uforenelig med at det befinner seg poliklinikker, dagsentra eller terapitilbud innenfor Fontenehuset.

16. Arbeid som utføres i Fontenehuset er utelukkende arbeid som har oppstått av driften eller videreutviklingen av Fontenehuset. Arbeid for eksterne personer eller virksomheter, betalt eller ubetalt, skal ikke aksepteres som arbeid i Fontenehuset. Medlemmer lønnes ikke for det arbeidet de gjør på fontenehuset, og det er heller ikke noen kunstige belønningssystemer.

17. Fontenehuset er åpent minst fem dager i uken. Den arbeidsrettede dagen tilsvarer en normal arbeidsdag.

18. Fontenehuset er organisert i en eller flere arbeidsenheter, som hver for seg har tilstrekkelig antall medarbeidere, medlemmer og meningsfulle arbeidsoppgaver til å opprettholde en fullverdig og engasjerende arbeidsrettet dag. Arbeidsmøtene holdes for å fremme relasjoner samt organisere og planlegge dagens arbeid.

19. Alt arbeid i Fontenehuset er lagt opp til å hjelpe medlemmer til å gjenvinne egenverdi, mening og selvtillit. Det er ikke ment å være spesifikk yrkesrettet trening.

20. Medlemmer har mulighet til å delta i alt arbeid på Fontenehuset, inkludert administrasjon, forskning, medlemsinntak og introduksjon, reach out, ansettelser, opplæring og evaluering av medarbeidere, PR-arbeid, fremming av Fontenehusmodellen samt evaluering av Fontenehusets effektivitet.

ARBEID

21. Fontenehuset gjør det mulig for sine medlemmer å komme tilbake til lønnet arbeid gjennom overgangsarbeid, arbeid med støtte og ordinært arbeid. Derfor tilbyr ikke Fontenehuset arbeid til medlemmer gjennom interne virksomheter, adskilte foretak eller varig tilrettelagte arbeidsplasser.

Overgangsarbeid

22. Fontenehuset har sitt eget overgangsarbeidsprogram som gir medlemmer tilgang til lønnede jobber i det ordinære arbeidsmarkedet. Som et særtrekk ved Fontenehusets overgangsarbeidsprogram garanterer Fontenehuset vikarer i alle stillinger ved medlemmers fravær. I tillegg fyller programmet følgende grunnleggende kriterier:

a. Ønsket om å arbeide er den viktigste faktoren som avgjør muligheten for en stilling.

b. Muligheten for et overgangsarbeid er uavhengig av om en har lykkes eller ikke i tidligere utplasseringer.

c. Medlemmene arbeider på arbeidsgivers arbeidssted.

d. Medlemmene blir lønnet etter gjeldende satser med garantert minstelønn og lønnes direkte av arbeidsgiver.

e. Overgangsarbeidsplasser skal omfatte et bredt utvalg av ulike typer stillinger.

f. Overgangsarbeid er deltidsarbeid og tidsbegrenset, vanligvis 12 til 20 timer i uken og med seks til ni måneders varighet.

g. Utvelgelse og opplæring av medlemmer til overgangsarbeid er Fontenehusets og ikke arbeidsgivers ansvar.

h. Fontenehusets medlemmer og medarbeidere utarbeider rapporter om overgangsarbeidsplasser til alle rette instanser som har med medlemmenes stønader å gjøre.

i. Overgangsarbeidsplassene administreres av Fontenehusets medarbeidere og medlemmer, ikke av spesialister på overgangsarbeid.

j. Det er ingen overgangsarbeidsplasser på Fontenehuset. Overgangsarbeidsplasser hos et overordnet foretak må være lokalisert utenfor Fontenehuset og tilfredsstille alle kriterier ovenfor.

Arbeid med støtte og ordinært arbeid

23. Fontenehuset tilbyr sitt eget program for arbeid med støtte og ordinært arbeid for å bistå medlemmer i å sikre, opprettholde og forbedre deres arbeidsforhold. Som et særtrekk ved Fontenehusets program for arbeid med støtte, holder Fontenehuset kontakt med medlemmer og deres arbeidsgivere. Medlemmer og medarbeidere blir i fellesskap enige om hvilken type støtte, hvor ofte og hvor den bør finne sted.

24. Medlemmer som er i ordinært arbeid fortsetter å ha tilgang til alle Fontenehusets muligheter så vel som deltakelse i kvelds- og helgeprogram.

UTDANNING

25. Fontenehuset støtter medlemmer i å nå deres yrkesmessige og utdanningsmessige mål ved å hjelpe dem til å dra fordel av ulike utdanningstilbud. Der hvor Fontenehuset tilbyr intern opplæring, vil medlemmers evne til å undervise og veilede bli benyttet i stor grad.

FONTENEHUSETS FUNKSJONER

26. Fontenehuset er lokalisert i et område hvor tilgang til offentlige transportmidler kan benyttes, både når det gjelder å komme til og fra Fontenehuset og overgangsarbeidsplassene. Fontenehuset sørger for gode alternativer når tilgang til offentlig transport er begrenset.

27. Hjelp med offentlige støtteordninger gis av medlemmer og medarbeidere på Fontenehuset. Bistand i forbindelse med offentlige støtteordninger er en sentral del av enhetenes oppgaver på Fontenehuset. Dette inkluderer hjelp med offentlige ytelser, boligveiledning, fremming av en sunn livsstil, samt å få tilgang til gode tilbud innen medisinsk-, psykologisk-, farmakologisk- og rusbehandling i nærmiljøet.

28. I samarbeid med lokale samfunnsbaserte ressurser og helsepersonell, gir Fontenehuset veiledning for å støtte medlemmer med å forbedre deres fysiske helse og livskvalitet. Dersom Fontenehuset tilbyr interne helserelaterte aktiviteter skal de planlegges slik at de er i samsvar med en aktiv side-om-side arbeidsrettet dag, og i betydelig grad benytte medlemmers pedagogiske ferdigheter og ekspertise.

29. Fontenehuset skal sørge for muligheter for trygge, gode og rimelige botilbud, inkludert muligheter for å bo selvstendig, for alle medlemmer. Fontenehuset skal ha tilgang til botilbud som oppfyller disse kriteriene, eller arbeide for å utvikle egne bomuligheter dersom slike tilbud ikke finnes. Dersom Fontenehuset eier eller drifter boenheter for medlemmer, skal disse oppfylle følgende grunnleggende kriterier:

a. Medlemmer og medarbeidere administrerer programmet sammen.

b. Medlemmer som bor i en bolig gjør det etter eget valg.

c. Medlemmer velger boligens beliggenhet og hvem de ønsker å bo sammen med.

d. Prosedyrer og retningslinjer blir utviklet i overenstemmelse med resten av Fontenehuskulturen.

e. Graden av støtte tilpasses i samsvar med medlemmets behov.

f. Medlemmer og medarbeidere støtter aktivt medlemmer med å beholde boligen, særlig i perioder hvor medlemmet er innlagt på sykehus.

30. Fontenehuset gjennomfører regelmessig en objektiv evaluering av sin egen effektivitet, inkludert akkreditering av Clubhouse International.

31. Daglig leder, medlemmer, medarbeidere og andre relevante personer deltar i et omfattende to- eller treukers opplæringsprogram i Fontenehusmodellen ved en sertifisert treningsbase.

32. Fontenehuset har fritids- og sosiale program på ettermiddager og i helger. Høytidsdager feires på den aktuelle dagen.

FINANSIERING, LEDELSE OG ADMINISTRASJON

33. Fontenehuset har et uavhengig styre som er sammensatt av personer som har posisjon og nettverk til å støtte Fontenehuset på områder innen økonomi, jus, arbeids- og tjenesteutvikling, påvirkningsarbeid, forankre støtte i lokalsamfunnet, samt vektlegge medlemmers synspunkter. Dersom Fontenehuset er tilknyttet en moderorganisasjon, ivaretas dette av et eget rådgivende styre.

34. Fontenehuset utvikler og opprettholder sitt eget budsjett som er godkjent av styret eller støttet av det rådgivende organet. Styret eller det rådgivende organet gir innspill og anbefalinger i forkant av regnskapsåret og følger opp budsjettet regelmessig gjennom året.

35. Medarbeidernes lønnsnivå er konkurransedyktig med tilsvarende stillinger innenfor psykisk helsearbeid.

36. Fontenehuset har støtte hos helse- og sosialmyndighetene, og har alle nødvendige godkjenninger og akkrediteringer. Fontenehuset samarbeider med personer og organisasjoner som kan fremme Fontenehusets effektivitet i samfunnet for øvrig.

37. Fontenehuset holder åpne fora og har prosedyrer som gjør det mulig for medlemmer og medarbeidere til å delta aktivt i beslutningsprosesser, normalt ved konsensus, når det gjelder ledelse, utforming av prosedyrer og den fremtidige utviklingen av Fontenehuset.

October 1989 ©
Revised as of 2025 USA
Siste norske oversettelse mai 2026

Clubhouse International
600 3rd Avenue, 2nd Floor
New York, New York 10016, USA
Telephone: +1 212 582 0343
Website: www.clubhouse-intl.org

Clubhouse International

FONTENEHUS NORGE